

Drodzy Kirklandyści!

Program Kirklanda ukończył właśnie 18 lat, więc jest już pełnoletni! ☺
Z tej okazji przyszedł czas na zmiany, podsumowania i ulepszenia. Z radością prezentujemy Wam nowy logotyp Programu Kirklanda. Nowy logotyp i nowy wygląd strony tytułowej Biuletynu! Mamy nadzieję, że nowe logo będzie Wam się podobało, a kształt Polski i książki wpisany w projekt będą kojarzyły się naszym krajem, ale też z rozwojem, edukacją i innymi wartościami, które przyświecają naszemu Programowi.

18 lat działania Programu oznacza już 787 Absolwentów, którzy spotykali się w tym roku na Trojkach w Mińsku i Charkowie, na Zjeździe Rocznicowym we Lwowie, na kilku konferencjach w Polsce, ale też prowadzą wspólne projekty, jak Liliia Atnazheva z Ukrainy i Volodymyr Abramiuk z Gruzji. Przeczytacie o tym na kolejnych stronach, gdzie znajdziecie też teksty przygotowane przez najświeższych Absolwentów opisujące ich doświadczenia w Polsce.

Ostatnio dużo się dzieje w Programie, a nowi Stypendyści pełni są energią i zapału do działania. Na pewno miło Wam będzie na łamach naszego Biuletynu poznać nowych członków Rodziny Kirklanda oraz spotkać dawnych kolegów. Życzymy zatem ciekawej lektury!

Wasza Redakcja

SPIS TREŚCI:

Who is who / 2

Sztuka dalszych kroków czyli życie po ukończeniu programu im. Lane'a. Kirklanda / 5

Dobrze być wolontariuszem / 7

Uczymy się gruzińskiego alfabetu! / 10

Dwie strony sieci / 13

Kalendarium wydarzeń II semestru roku akademickiego 2017/2018 / 16

Mural dla lublina projekt grupy lubelskiej / 26

Szkoła liderów pt. „Naukowa komunikacja w środowisku akademickim: sekrety pisania prac naukowo-badawczych” projekt zrealizowany w Poznaniu / 29

Współpraca trzech pokoleń wiadomości z klubu gruzińskich absolwentów programu kirklanda / 33

Who is Who

Diana Brutyan

Pracuje w Studium Europy Wschodniej, w Dziale Szkół i Stypendiów. Współpracuje z Programem Kirklanda już prawie 10 lat – najpierw jako osoba wspierająca koordynatora warszawskiego, a obecnie również jako animatorka grupy warszawskiej.

Diano, współpracujesz z Programem od wielu lat. Jak to się stało, że zajęłaś się opieką nad Kirklandystami?

Tak, współpracuję z Programem od 2009 roku. Jako animatorka grupy warszawskiej, jeśli dobrze pamiętam, pracuję od 3 lat. Jak do tego doszło? Otrzymałam taką propozycję od Programu i choć na początku miałam pewne obawy, czy podołam takiej odpowiedzialności, zgodziłam się ostatecznie. I nie żałuję! ☺

Skąd moje obawy? Bałam się, że będąc animatorem, stracę dotychczasowe bliskie relacje ze stypendystami. Na szczęście tak się nie stało.

Pochodzisz z Armenii. Co takiego sprawiło, że mieszkasz obecnie w Polsce?

Przyjechałam w 2004 roku na studia magisterskie do Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego i po ukończeniu studiów pozostałam w Polsce. Przyjazd do Polski był trochę

Grupa stypendystów rocznika 2016/2017 po spotkaniu z przedstawicielami Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. Diana stoi pierwsza od prawej. Zdjęcie z archiwum Programu.

*Stypendiści rocznika 2017/2018 razem z Dianą Brutyą oraz Anną Więcek po uroczystości wręczenia dyplomów absolwentów Programu Kirkland Research.
Zdjęcie z archiwum Programu.*

przypadkowy, przed przyjazdem nie wiedziałam prawie nic o Polsce, o Warszawie. Ale znałam język, miałam znajomych i miałam wielką chęć poznania kraju.

Znałaś język polski? To chyba nie jest takie oczywiste... ☺

Polski pojawił się przypadkowo. Jeździłam na wakacje do Niemiec, do pracy dorywczej. Tam mieszkalam i pracowałam z Polakami, więc przy okazji nauczyłam się ich języka.

Czy Twoje ormiańskie pochodzenie ułatwia Ci lub utrudnia współpracę ze stypendystami?

Nie zastanawiałam się nad tym, ale myślę, że samo pochodzenie ormiańskie raczej nie ma wpływu. Jednak to, że pochodzę z kraju b. ZSSR i że sama kiedyś byłam stypendystką – ułatwia współpracę. Myślę, że dzięki temu lepiej rozumiem stypendystów i też oni mają do mnie większe zaufanie.

Czym zajmujesz się na co dzień oprócz opieki nad Kirklandystami?

Na co dzień pracuję w Studium Europy Wschodniej UW, jestem

koordynatorem Działu Szkół i Stypendiów. Koordynuję rządowe programy stypendialne i organizuję liczne szkoły, także dla kandydatów ze Wschodu: Wschodnią Szkołę Letnią, Wschodnią Szkołę Zimową, Szkołę Polsko-Rosyjską etc.

Jakie są Twoje zainteresowania i pasje?

Moją największą pasją są Włochy i wszystko związane z Włochami – język, kultura, kuchnia, ludzie. Na drugim miejscu są Bałkany. Uwielbiam też wszelkiego rodzaju podróże i staram się podróżować bardzo często, zarówno służbowo, jak i prywatnie.

A gdzie lubisz jeździć do Włoch? Co tam Ci się najbardziej podoba? Co byś poleciła do obejrzenia?

We Włoszech lubię dosłownie wszystko. Jeszcze nie widziałam całych Włoch, dlatego nie umiem powiedzieć gdzie mi się najbardziej podoba. Bywałam w różnych miastach Włoch północnych, we wrześniu jadę do Rzymu. Na razie do zwiedzania poleciłabym chyba najbardziej Turyn i Weronę.

Często Twoja współpraca ze stypendystami przeradza się w bliską znajomość. Czy utrzymujesz kontakty ze stypendystami, którzy już wrócili do domu?

Z niektórymi z nich tak. To oczywiście zależy w dużej mierze od samych stypendystów, ale rzeczywiście, każdego roku poznaję coraz więcej wspaniałych ludzi, z którymi znajomość bardzo mnie cieszy.

Czy pamiętasz jakieś wyjątkowe sytuacje podczas spotkań z Kirklandystami? Czy zdarzyło się coś śmiesznego, wzruszającego?

Wyjątkowych sytuacji chyba nie pamiętam, ale z pewnością mogę stwierdzić, że każdy

rok, każda grupa jest wyjątkowa, i zawsze z wielką niecierpliwością i zaciekawieniem czekam na październik, aby się spotkać z nowymi stypendystami! ■

*Joanna Janas, koordynatorka poznańska,
Diana Brutyan oraz Anton Saifullayeu.
Zdjęcie z archiwum Programu.*

Irina Tkeshelashvili, Gruzja
Stypendystka rocznika 2008/2009, obecnie animatorka grupy wrocławskiej

SZTUKA DALSZYCH KROKÓW **czyli ŻYCIE PO UKOŃCZENIU** **PROGRAMU im. LANE'a. KIRKLANDA**

Jeżeli uważasz, że jesteś odpowiedzialnym człowiekiem i zależy ci na tym, żeby brać udział w wydarzeniach, dzięki którym świat się zmienia na lepsze, to nie dziwię się, że jesteś absolwentem Programu Kirklanda.

Każdy, kto w ramach swojego roku studiów w Polsce mógł zrealizować chociaż parę ciekawych pomysłów, napisał chociażby jeden projekt albo był przez tydzień wolontariuszem organizacji pozarządowej, wie – że dobrze napisana praca naukowa albo owocnie zrealizowany projekt jest najlepszą rekomendacją w świecie rzeczywistym, który odkrywa się ponownie po ukończeniu Programu.

Warto poszerzać tak zwany networking, czyli sieć kontaktów. Idąc świadomie tą drogą, po jakimś czasie można spotkać niesamowitych ludzi, o których parę lat temu czytałeś w Wikipedii. Mnie to się udało.

Rok po ukończeniu Programu Kirklanda wygrałam konkurs na uczestnictwo w międzynarodowym programie dla młodych liderów w ramach Instytutu Aspen w Rumunii, który jednoczy młodzież z regionu Morza Czarnego, a także krajów naszego Programu. Moje zainteresowanie komunikacją strategiczną państw spowodowało, że 8 lat później napisałam tekst na kolejny konkurs – i artykuł ten się spodobał organizatorom Atlantic-Black Sea Security Forum ¹⁾.

Irina Tkeshelashvili razem z trzema stypendystami z Gruzji podczas uroczystości zakończenia Programu edycji 2017/2018 w Warszawie. Zdjęcie z archiwum Programu.

*Irina Tkeshelashvili i Sergiy Gerasymchuk podczas Atlantic-Black Sea Security Forum w Bukareszcie.
Fotografia nadesłana przez autorkę tekstu.*

Udział w konferencji Young Strategic Leaders w ramach Forum był dla mnie prawdziwym objawieniem. Dzień wcześniej, słuchając w Radiu Wolna Europa rozmowy z Bruno Lete (Senior Fellow, Security and Defense, German Marshall Fund of the US), myślałam sobie, jakie ja zadałabym mu pytania. A tu przylatuję do Bukaresztu, wchodzę na salę i... on we własnej osobie stoi przede mną.

Parę godzin później miałam możliwość, by porozmawiać z dr. Stephenem Flanaganem²⁾, głównym doradcą byłej Sekretarz Stanu Madeleine Albright oraz z Judy Dempsey³⁾, Senior Fellow at Carnegie Europe and Editor-in-Chief of Strategic Europe, co pozwoliło mi zadać wprost pytania dotyczące nie tylko bezpieczeństwa w regionie Morza Czarnego, ale również podyskutować na temat prewencji propagandy oraz dezinformacji i tak zwanej „wojny hybrydowej”.

I jak pewnie wiecie, szczęście kocha odważnych! Dyskutując na poważne tematy, szanowni eksperci zostali na całą godzinę, aby nieformalnie porozmawiać z absolwentami przeróżnych programów edukacyjnych o śmiałych rozwiązaniach i niesamowitych historiach krajów wybrzeża Morza Czarnego, których zachodni dziennikarze nie zawsze są świadomi ze względu na brak znajomości lokalnych języków. Dlatego każdy, kto mówi w trzech językach i jest wystarczająco odważny, by móc zwracać uwagę grona poważ-

nych ekspertów na problemy swojego kraju – sprawy, które wymagają wsparcia społeczności międzynarodowej – jest cennym ambasadorem naszego Programu.

Oczywiście po wystąpieniu Jamesa Appathurai (Deputy Assistant Secretary General for Political Affairs and Security Policy and NATO Secretary General’s Special Representative for the Caucasus and Central Asia) pojawiło się nie tylko dużo pytań, ale również i nadzieja, że rola krajów Partnerstwa Wschodniego jednak jest bardzo istotna w polityce bezpieczeństwa NATO i UE jako ich wschodniej flanki. I dlatego też prawdopodobnie wkrótce pojawią się programy bardziej intensywnej współpracy oraz wsparcia dla Ukrainy, Polski, krajów bałtyckich i Rumunii.

Jednak największą niespodzianką była rozmowa z jednym z uczestników panelu „Extended security threats and vulnerabilities” („Rozszerzone zagrożenia bezpieczeństwa oraz luki w zabezpieczeniach”), który jako jedyny odpowiedział na moje pytanie dotyczące uznawania przez Syrię „niepodległych regionów” Gruzji, a w przyszłości może i regionów Ukrainy albo Mołdawii. I, jak się okazało, również był absolwentem Programu Kirklanda! Tak zwane „family reunion” udało się w najpiękniejszy i najbardziej nieprzewidywalny sposób. Jestem dumna z tej rozmowy, ponieważ świadczy ona, że im więcej odważnych uczestników Programu Kirklanda, tym więcej nowych spotkań i tym więcej możliwość naszego wpływu na rzeczywistość, okazji, by poprzez podobne wydarzenia zwracać uwagę społeczności międzynarodowej na nasze kraje.

To be continued... ☺ ■

1) Wśród organizatorów Atlantic-Black Sea Security Forum były: German-Marshall Fund of the United States, Aspen Institute Romania i NATO Public Diplomacy Division.

<http://aspeninstitute.ro/event/atlantic-black-sea-security-forum-2018/>

2) <http://aspeninstitute.ro/people/stephen-j-flanagan/>

3) <http://aspeninstitute.ro/people/judy-dempsey/>

Anna Petyurenko, Ukraina

DOBRCZE BYĆ WOLONTARIUSZEM

Wiadomość, że zostałam zakwalifikowana do Programu Kirklanda, była oczywiście dla mnie bardzo radosna. Poczułam się jak zwycięzca, ale już wtedy wiedziałam, że pobyt na stypendium będzie dla mnie również wielkim wyzwaniem.

Przede wszystkim musiałam zostawić na Ukrainie swoje dwie kochane córeczki. Zaczęłam tęsknić za nimi już we Wrocławiu podczas programu inauguracyjnego, a w Krakowie – gdzie zamieszkałam od października – wcale nie było lepiej. Nowoczesne technologie świetnie pomagają w komunikacji, ale nie zastąpią kontaktu fizycznego.

Powrót na studencką ławę po 12 latach nauczania okazał się dobrą okazją poznania wewnętrznego życia akademickiego, ale przemożna chęć, by stanąć obok tablicy nigdy mnie nie porzuciła.

Aby zmniejszyć tęsknotę i napięcia dnia codziennego, zaczęłam szukać odpowiedniego dla mnie wolontariatu. Złożyłam wniosek do Maltańskiego Centrum Pomocy Niepełnosprawnym

*Autorka artykułu z koleżankami i kolegami Kirklandystami swojego rocznika.
Zdjęcie z archiwum Programu.*

ZABAWY TERAPEUTYCZNE 2017-2018

60 wolontariuszy
850 godzin zabaw

DZIĘKUJEMY!

Dzieciom i Ich Rodzinom. Wtedy jeszcze nie miałam pojęcia, że ten wolontariat będzie dla mnie tak ważny i zmieni moje spojrzenie na siebie, na swoje dzieci i na świat w całości.

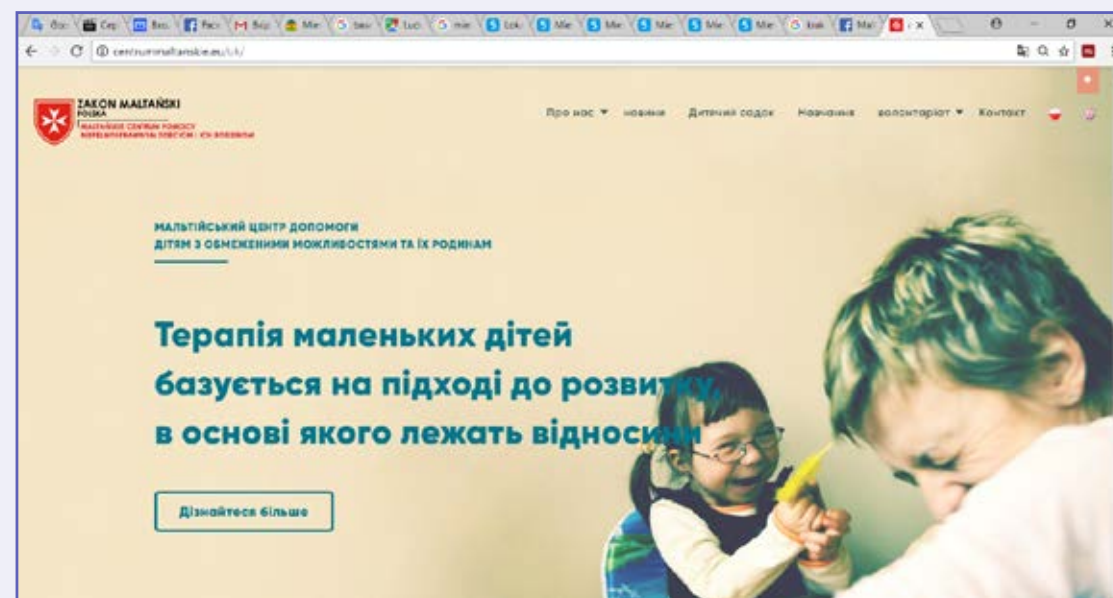
Dlaczego wybrałam ten wolontariat i tę metodę pracy z dziećmi?

Nie znoszę, kiedy dzieci płaczą, nie lubię ich zmuszać, by robiły cokolwiek sprzecznego z ich wolą – a właśnie tego wszystkiego nie ma w metodzie 3i. Jest to metoda pracy z dziećmi, która okazała się mieć pozytywny terapeutyczny wpływ także i na mnie. Podczas sesji moim zadaniem było zostać na

poziomie dziecka, myśleć jak dziecko, bawić się jak dziecko, słuchać, co mówi dziecko i wspierać wszystkie jego działania, a tylko w pewnym konkretnym momencie proponować przygotowane zabawy. Podczas sesji huśtałam się, zjeżdżałam na zjeżdżalni, przebierałam się, spałam, po prostu musiałam zapomnieć, że mam życiowe doświadczenie, że jestem „dorosła” i być dzieckiem, a to nie zawsze było łatwe.

Praca metodą 3i odbywa się w przeważającej części dzięki wolontariuszom i dość często wolontariuszami są osoby z innych krajów. Podczas wolontariatu spotykałam dziewczyny z Ukrainy, Kazachstanu i Hiszpanii.

Kiedy w Centrum tworzona była nowa strona internetowa, zaproponowano mi, bym zrobiła jej tłumaczenie na język ukraiński. Okazuje się, że Ukraińcy teraz tworzą liczną grupę odbiorców podobnych informacji. Razem z tegoroczną Kirklandystką Olgą Karpiuk przetłumaczyłyśmy zatem wszystkie teksty i obecnie strona Maltańskiego Centrum Pomocy Niepełnosprawnym Dzieciom i Ich Rodzinom jest dostępna również w języku ukraińskim (<http://centrum-maltanskie.eu/uk/>).

Plakat filmu „Życie animowane”.

Pamiętam, że w Dniu Świadomości Autyzmu (2 kwietnia, przyp. red.) wspólne z Kirklandystami oglądaliśmy film „Życie animowane”. Ta poruszająca opowieść o autystycznym chłopcu zwiększyła jeszcze moje przekonanie, że musimy pomagać ludziom z niepełnosprawnościami. Dzięki naszemu wsparciu może uda im się normalnie żyć, a bez naszej pomocy ich życie będzie tylko wegetacją.

Mam propozycję dla nowych stypendystów Programu Kirklanda: jeżeli chcecie zdobyć nieporównywalne z niczym doświadczenia, zapraszam do udziału w wolontariacie 3i. To może być niezapomniana przygoda! ■

Głównym celem pracy **Maltańskiego Centrum Pomocy Niepełnosprawnym Dzieciom i Ich Rodzinom** jest zapewnienie małym dzieciom o zaburzonym rozwoju wysokiej jakości kompleksowej terapii oraz udzielenie wsparcia całej rodzinie. Zajmujemy się dziećmi z niepełnosprawnościami intelektualnymi, fizycznymi, sprzężonymi, wadami genetycznymi i autyzmem. Pomagamy rodzicom, którym potrzebne jest wsparcie psychologiczne oraz pomoc w wychowywaniu i skutecznej stymulacji rozwoju dziecka.

<http://centrummaltanskie.eu>

Grupa krakowska razem z koordynatorem regionalnym Michałem Zającem oraz animatorką Łucją Reczek podczas spotkania świątecznego. Grudzień 2017. Zdjęcie z archiwum Programu.

Ivane Kopadze, Gruzja

ჩვენ ვსწავლობთ ქართულ ანბანს!

Uczymy się gruzińskiego alfabetu!

Przede wszystkim chciałbym wyrazić radość z faktu, że zostałem zaszczycony otrzymaniem statusu stypendysty Programu Kirklanda i zostałem członkiem dużej rodziny Kirklanda.

Dla mnie jako Gruzina szczególnie ważne było otrzymanie statusu Kirklandysty w roku akademickim 2017-2018, ponieważ teraz właśnie Gruzja obchodzi 100. rocznicę pierwszej Republiki Gruzji i 140. rocznicę „Deda Ena” (pierwszego podręcznika gruzińskiego alfabetu).

Poza działaniami naukowymi i akademickimi przez cały rok starałem się wszędzie na pierwszy plan wysuwać stosunki gruzińsko-polskie, dzielić się z przyjaciółmi osobliwościami gruzińskiej kultury, ale także podkreślać istnienie egzystencjalnego zagrożenia dla naszego kraju w postaci okupacji rosyjskiej.

Wiosną 2018 r. razem z przyjaciółmi planowaliśmy kilka działań mających na celu promowania kultury gruzińskiej. Jednak na każdym kroku napotykaliliśmy bariery

finansowe. Jednakże dokładnie wtedy znany i szanowany Program RITA ogłosił konkurs małych grantów na promocję wśród Polaków kultur krajów sąsiedzkich.

Mieliśmy już gotowy pomysł – ja wraz z moim polskim przyjacielem Stanisławem Rabczukiem, studentem Uniwersytetu Warszawskiego oraz Gvantsą Tvaliashvili, stypendystką programu Visegrád Fellowship Program. Chcieliśmy zorganizować warsztaty alfabetu gruzińskiego dla studentów polskich oraz innych narodowości, studiujących na Uniwersytecie Warszawskim. Uczestnicy mieliby wtedy też okazję, by zapoznać się z kuchnią gruzińską – zarówno teoretycznie, jak i praktycznie, częstu-
jąc się przyniesionymi daniami podczas warsztatu.

Napisaliśmy wniosek o dotację i pełni oczekiwania przesłaliśmy go do oceny. W ciągu kilku tygodni otrzymaliśmy bardzo radosną informację, że nasz pomysł został doceniony i będzie sfinansowany przez Program RITA.

W ramach projektu na warsztaty zaprosiliśmy 30 studentów Uniwersytetu Warszawskiego – Polaków, Ukraińców, Azerów, Kazachów, Portugalczyków itp. Podczas warsztatów poznali osobiście gruzińskiego alfabetu. Dowiedzieli się, że jest on jednym z najstarszych

Warsztaty alfabetu gruzińskiego. Wszystkie zdjęcia do artykułu nadesłane przez autora.

spośród 14 systemów pisma na świecie i jest używany przez Gruzinów od trzeciego wieku p.n.e. Ponadto uczestnicy zapoznali się z twórczością autorstwa Shoty Rustaveli, wielkiego gruzińskiego poety, a także samodzielnie przepisali jeden wers z jego bogatej twórczości. Troje uczestników, którzy wykazali się najpiękniejszym charakterem pisma, zostało nagrodzonych przez specjalne jury.

W drugiej części warsztatów uczestnicy przenieśli się do miejsca degustacji, gdzie skosztowali gruzińskiego jedzenia - bakłażana z orzechami włoskimi, Khatchapuri, Churchkheli, gruzińskiej lemoniady i innych potraw, specjalnie przeze mnie przygotowanych. Zrobiłem też odpowiednie wprowadzenie dotyczące specyfiki kuchni gruzińskiej i sekretów jej smaku.

Chciałbym życzyć powodzenia przyszłym stypendystom Programu Kirklanda, a także przyszłym partnerom Programu RITA. Uważam, że właśnie różnorodność kulturowa i wspólne działania różnych narodowości sprawiają, że Polska jest jednym z najpiękniejszych i najbardziej wpływowych krajów w Europie. Zaś Program RITA i Fundacja Liderzy Przemian dokładnie w tym jej pomagają. ■

Anzor Burjanadze, Gruzja

Dwie Strony Sieci

W związku z tym że moja praca badawcza dotyczyła zapobiegania przestępstwom dokonywanym przez nieletnich w Polsce, cały rok zajmowałem się nieletnimi: badałem teoretyczne podstawy profilaktyki przestępstw i związane z nią działania praktyczne. W marcu zacząłem staż w Wydziale Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu. Po ukończeniu stażu do dziś utrzymuję kontakt z Wydziałem Prewencji poznańskiej policji, współpracuję z nim i biorę udział na różnych działaniach prowadzonych przez pracujących tam policjantów.

Już w trakcie mojego stażu często spotykałem się z dziećmi zarówno w szkołach, jak i w zakładzie poprawczym. Na prezentowanych zdjęciach widać uczestników spotkania w Szkole Podstawowej nr 74 w Poznaniu. Zajęcia te odbyły się w ramach programu prewencyjnego zatytułowanego „Dwie strony sieci”, który jest realizowany na terenie całego województwa wielkopolskiego.

Jak dobrze wiemy jedno z najpoważniejszych zagrożeń dla dzieci i młodzieży stanowią zagrożenia w sieci. Internet, poza wieloma walorami edukacyjnymi, informacyjnymi czy rozrywkowymi, jest źródłem szeregu szkodliwych treści oraz nośnikiem przykładów wielu negatywnych zachowań. Głównym celem pro-

Anzor Burjanadze podczas zajęć z dziećmi i spotkań z pracownikami Komendy Głównej Policji w Poznaniu. Wszystkie zdjęcia do artykułu nadesłane przez autora.

gramu „Dwie strony sieci” jest edukacja dzieci, młodzieży, rodziców, pedagogów i społeczności lokalnej w zakresie zagrożeń występujących w cyberprzestrzeni, jak również kształtowanie młodzieży i nauka dokonywania samodzielnych wyborów opartych o pozytywne wartości społeczne.

W czasie spotkania uczniowie poznawali podstawy systemu odpowiedzialności prawnej wobec osób poniżej 18 roku życia w Gruzji i w Polsce. Wiele uwagi poświęcono niebezpieczeństwom czyhającym na młodych ludzi w Internecie – uczestnicy uczyli się jak umiejętnie się po sieci poruszać i jak postępować, aby nie stać się czyjąś ofiarą czy też nie złamać prawa.

Dzieci, które podczas spotkań ze mną wykazywały się wysoką aktywnością otrzymywały symboliczne pamiątki, na które przeznaczyłem część mojego pakietu dydaktycznego. Wręczali je sami policjanci. ■

STYPENDYŚCI KIRKLANDA 2018/2019 – 45 osób (41 + 4 KRES)

	KRAKÓW	LUBLIN	POZNAŃ	WARSZAWA	WROCLAW
MIASTA AFILIACJI	Baranova Svetlana	Gelyi Nataliya	Babadzhanov Rustam	Dashuk Maryna	Gyulbekyan Maria
	Draczuk Wiktoria	Khauyak Olha	Buchkovska Iryna	Egazarova Diana	Humenna Kateryna
	Krutii Oksana	Kostecka Iryna	Honcharenko Mykhailo	Huriy Bohdana	Kashynskiy Oleksandr
	Ordyan Gor	Maltseva Tetiana	Khromtsova Vera	Khinikadze Salome	Katushynska Ilona
	Radetskyi Vitalii	Pavlenko Nataliia	Levchuk Viktoriia	Korniichuk Iuliia	Martynenka Volha
	Sainazarova Pamira	Borysov Dmytro	Panasiuk Iryna	Manuilov Artem	Matreniuc Emma
	Trykhlid Kristina	Karahoda Andrei	Lopata Maryan KRES	Obraztsov Ivan	Piakarskaya Anastasiya
	Vasylyshyn Mariia	Sarybayev Meiram		Petrosyan Vahram	Protsiuk Mariia
	Zubyuk Pavlo			Yaremyshyn Volodymyr	Salo levgen
	Syzonenko Olena KRES			Zalizko Wasyl KRES	Popov Oleksandr KRES
	10 osób (7 K+3 M)	8 osób (5 K + 3M)	7 osób (4K+ 3M)	10 osób (5K+ 5M)	10 osób (7K+ 3M)
KRAJE	Ukraina – 7 Armenia – 1 Kirgistan – 1 Rosja - 1	Ukraina – 6 Białoruś – 1 Kazachstan - 1	Ukraina – 5 Rosja - 2	Ukraina – 6 Gruzja – 2 Białoruś – 1 Armenia - 1	Ukraina – 6 Białoruś – 2 Armenia - 1 Mołdawia – 1
	administracja publiczna – 2 zarządzanie w edukacji -2 ekonomia i zarządzanie – 1 prawo - 1 dziennikarstwo -1 stosunki międzynarod.- 1 administracja biznesu – 1 zarządzanie NGO – 1	dziennikarstwo - 2 zarządzanie: edukacja - 2 ekonomia i zarządzanie- 1 stosunki międzynarod.- 1 administracja publiczna – 1 zarządz. w ochronie środowiska.-1	ekonomia i zarządzanie – 4 zarządzanie w edukacji -2	zarządzanie w kulturze - 2 ekonomia i zarządzanie- 2 administracja publiczna - 1 stosunki międzynarod. – 1 nauki społeczne - 1 administracja biznesu – 1 zarządz. w ochronie środowiska.-1 zarządzanie NGO – 1	ekonomia i zarządzanie- 2 dziennikarstwo -2 nauki polityczne – 1 nauki społeczne - 1 stosunki międzynarod.- 1 prawo - 1 zarządzanie NGO – 1 zarządzanie w kulturze - 1

* K – kobieta, M – mężczyzna

KALENDARIUM WYDARZEŃ II SEMESTRU ROKU AKADEMICKIEGO 2017/2018

Szkolenie z prowadzenia prezentacji naukowych

19-20 marca 2018

Przed Zjazdem stypendystów w Krakowie odbyło się szkolenie z przygotowania i prowadzenia prezentacji naukowych, przeprowadzone przez absolwentkę Programu Marinę Shevchenko (2012/13). Wzięło w nim udział 14 osób.

Była to już piąta edycja tego szkolenia – podobnie jak w latach ubiegłych było ono bardzo pozytywnie przyjęte przez uczestników, którzy zapoznali się z praktycznymi podejściami do przygotowania prezentacji i wystąpień publicznych, prowadzili pracę analityczną w grupach, dyskusje, wykonywali ćwiczenia oraz indywidualnie przygotowywali i przedstawiali prezentacje w obrębie tematyki, jaka zajmują się w ramach stypendium Kirklanda.

Zjazd stypendystów w Krakowie

21-23 marca 2018

W marcu stypendyści Programu Kirklanda spotkali się w Krakowie na trzecim już zjeździe rocznika 2017/2018. Spotkanie w Krakowie rozpoczęło się w Auli Collegium Maius,

*Stypendyści podczas wizyty w Radiu Kraków.
Zdjęcia z archiwum Programu.*

Stypendyści wzięli też udział w szeregu spotkań z przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego oraz organizacji pozarządowych: Dawid Puszek, Zastępca Dyrektora Kancelarii Zarządu wygłosił prelekcję na temat struktury i zakresu kompetencji Urzędu; Małgorzata Dulak, kierownik Zespołu ds. organizacji pozarządowych przybliżyła zasady współpracy Urzędu z sektorem NGO, a Katarzyna Konewecka-Hołuż ze Stowarzyszenia „Piękne Anioły” opowiedziała m.in. o sposobach pozyskiwania grantów oraz najważniejszych projektach Stowarzyszenia. W ostatnim dniu stypendyści gościli w Międzynarodowym Centrum Kultury, a następnie zwiedzili Stare Miasto.

Dużą atrakcją pobytu była gra miejska przygotowana przez grupę krakowską z okazji Święta Kirklanda. Uczestnicy

gdzie stypendystów przywitał prof. dr hab. Armen Edigarian, Prorektor UJ ds. dydaktyki, a następnie swój wykład poświęcony reformie konstytucyjnej i samorządowej wygłosił prof. dr hab. Mirosław Stec, Kierownik Katedry Prawa Samorządu Terytorialnego UJ.

W kolejnym dniu Kirklandyści odwiedzili Radio Kraków. W trakcie wizyty redaktor Mariusz Bartkowicz przeprowadził wywiad poświęcony Programowi Kirklanda – w rozmowie wyemitowanej później na antenie Radia uczestniczyli Ivane Kopadze z Gruzji, Yauhen Furs z Białorusi, Elina Moroz z Ukrainy oraz Agata Wierzbowska-Miazga, Prezes Fundacji Liderzy Przemian.

Stypendyści rocznika 2017/2018 podczas Zjazdu w Krakowie, marzec 2018.
Zdjęcia z archiwum Programu.

świetnie się bawili, a że głównym zadaniem podczas gry było robienie zdjęć, powstała bardzo szeroka i barwna dokumentacja tego wydarzenia. Wybrane fotografie prezentujemy w reportażu w dalszej części Biuletynu.

Zjazd stypendystów w Nałęczowie i Lublinie **16-18 maja 2018**

Lubelski zjazd stypendystów Kirklanda rozpoczął się pobytem w Nałęczowie. Stypendyści wysłuchali wykładu dr. hab. Wojciecha Janickiego z Zakładu Geografii Społeczno-Ekonomicznej, UMCS, pt.: „Czy państwa wysoko rozwinięte potrzebują imigrantów?”, tradycyjnie już rozmawiali też o perspektywach współpracy po zakończeniu programu stypendialnego.

Gościem zjazdu – w ramach projektu „Życie po Kirklandzie” – była absolwentka PK 2003/04 Tatiana Rieber, która opowiedziała o swoim projekcie dotyczącym pomocy psychologicznej i wsparcia dla nastolatków.

Nowością była formuła prezentowania przez stypendystów swoich prac dyplomowych. Stworzony został open space, w którym stypendyści w formie graficznej przedstawiali swoje badania i osiągnięcia zrealizowane podczas pobytu na stypendium.

Jak co roku stypendyści zwiedzili Kazimierz Dolny, starówkę w Lublinie oraz Kaplicę Trójcy Świętej na Zamku Lubelskim.

*Na zdjęciach stypendyści w trakcie przygotowań do prezentacji swoich prac dyplomowych.
Foto: Anna Tobor.*

Uroczyste zakończenie XVIII edycji Programu 29 czerwca 2018

Uroczystość zakończenia roku stypendialnego 2017/2018 połączona z rozdaniem dyplomów absolwentom Programu odbyła się na Uniwersytecie Warszawskim. Gości oraz stypendystów powitali Jerzy Koźmiński, Prezes Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności oraz Urszula Sobecka, Dyrektor Programu Stypendialnego im. Lane'a Kirklanda.

Następnie Jacek Kluczkowski, były Ambasador RP na Ukrainie, wygłosił wykład poświęcony przyszłości wspólnoty europejskiej, a Agata Wierbowska-Miazga, Prezes Zarządu Fundacji Liderzy Przemian podsumowała XVIII edycję Programu. Cieszymy się, że na tej wyjątkowej uroczystości dołączyli do nas m.in. Ilia Darchiashvili, Ambasador Gruzji w Polsce; Wasyl Zwarycz, Charge d'affairs ambasady Ukrainy w Polsce; prof. dr hab. Urszula Bobryk, Prorektor ds. Studenckich z UMCS; Jacek Michałowski, były Dyrektor Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności i Szef Kancelarii Prezydenta RP; dr Zofia Sawicka, Zastępczyni Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej; Rafał Poborski, zastępca dyrektora Departamentu Wschodniego MSZ, Opiekunowie naukowci tegorocznych stypendystów, Animatorzy oraz Koordynatorzy z ośrodków akademickich.

Ostatniemu już spotkaniu stypendialnemu obecnego rocznika Kirklandystów towarzyszyło wiele emocji i wzruszeń, ale przede wszystkim poczucie dumy i satysfakcji oraz świadomość, że zakończenie stypendium oznacza początek nowych możliwości – w tym

spotkań i wymiany doświadczeń w ramach programów postypendialnych. Na zakończenie uroczystości Stypendyści oraz goście zapozowali do pamiątkowego zdjęcia, które na przestrzeni osiemnastu lat trwania Programu stało się już jego tradycją.

Grupa poznańska z koordynatorką regionalną, Joanną Janas po uroczystości wręczenia dyplomów.
Foto: Barbara Budnik.

Z ŻYCIA ABSOLWENTÓW

Lwowskie spotkanie Absolwentów

26 i 27 maja 2018

Koniec maja okazał się bardzo bogaty w spotkania z Absolwentami Programu – we Lwowie odbył się zjazd z okazji dziesięciolecia ukończenia Stypendium przez grupę rocznika 2007/2008. Było to już drugie spotkanie rocznicowe organizowane przez samych Absolwentów – poprzednie odbyło się w Tbilisi rok temu i zgromadziło Absolwentów rocznika 2006/2007.

Na zjazd zgłosiła się ponad połowa ówczesnej grupy stypendystów – było wiele radości ze spotkania i ciekawość, co dzieje się u dawnych kolegów. W spotkaniu uczestniczyły dwie przedstawicielki Programu Kirklanda – Joanna Stanisławska i Anna Jakowska, które opowiedziały uczestnikom o aktualnych działaniach skierowanych do Absolwentów Programu. Przy okazji zjazdu rocznicowego zorganizowano też nieformalne spotkanie z lwowskimi Absolwentami różnych roczników. Podczas obu spotkań powstało kilka pomysłów na dalszą współpracę, mi-

Część uczestników spotkania Absolwentów rocznika 2007/2008 we Lwowie. Zdjęcie z archiwum Programu.

.in. organizację wizyt studyjnych w ramach projektu „Kirklandyści u Kirklandystów”.

„Spotkanie Trzech Pokoleń” w Charkowie

24 lipca 2018

Nasi absolwenci - Sergij Vasylyk oraz Marina Shevchenko - zorganizowali w Charkowie kolejne Spotkanie „Trzech Pokoleń”, nazywane również Trojką.

Trojka - jedna z inicjatyw podejmowana w ramach programów podstypendialnych - to okazja do spotkania i poznania się świeżo upieczonych

absolwentów, absolwentów z wcześniejszych edycji Programu oraz stypendystów, którzy dopiero wybierają się na Stypendium. Tym razem do Charkowa zjechało się aż dwudziestu jeden Kirklandystów, m.in. z Winnicy, Kremeńczuka, Połtawy, Odessy, Dnipra, Kijowa, Lwowa i Kramatorska. W Spotkaniu wzięły również konsul Anna Szulakowska z Konsulatu Generalnego RP w Charkowie oraz Polina Chinimczuk reprezentująca Fundację Liderzy Przemian. Serhijowi i Marinie serdecznie dziękujemy za organizację spotkania!

„Spotkanie Trzech Pokoleń” w Mińsku 7 września 2018

W tym roku, podobnie jak w roku ubiegłym, odbyło się Spotkanie Trzech Pokoleń Absolwentów Białoruskich. Spotkanie odbywało się w bardzo ciekawym miejscu – Centrum Kultury KORPUS – postindustrialnej przestrzeni zaadaptowanej na potrzeby działalności społeczno-artystycznej. Skorzystaliśmy z gościnności Centrum Edukacyjnego POST - organizacji pozarządowej, współprowadzonej przez Absolwentkę programu Study Tours to Poland.

Po części oficjalnej uczestnicy „Trojki” kontynuowali spotkanie w restauracji, by w sytuacji mniej formalnej

porozmawiać ze znanymi już sobie innymi absolwentami, poznać nowych stypendystów, zastanowić się nad możliwościami wspólnych działań, pochwalić się osiągnięciami, pożalić na trudności i po prostu poświētować.

Omawialiśmy możliwości współpracy w ramach programu poststypendialnego, a koordynatorka Study Tours to Poland zaprezentowała program dla studentów; Absolwenci Programu Kirklanda często pracują jako wykładowcy, więc mogą taką wiedzę przekazywać.

* * *

8 września, następnego dnia po Spotkaniu Trzech Pokoleń, zorganizowane zostało spotkanie absolwentów

Programu Study Tours to Poland (STP) dla studentów, w którym wzięło udział także troje Kirklandystów zainteresowanych współpracą i wsparciem w rozwoju młodszych kolegów z drugiego programu prowadzonego przez Fundację Liderzy Przemian.

Jedna z Kirklandystek, Tatiana Mikhalevich (2011/2012) była jednocześnie uczestniczką pierwszej w historii STP wizyty studyjnej dla studentów jesienią 2004 roku. Pozostała dwójka, Aleksandra Prokopczyk (2012/2013) zawsze chętnie wspierająca inicjatywy realizatorów oraz Vital Karatysh (2009/2010), który swoją karierę zawodową związał z wychowaniem dzieci i młodzieży pozostawionych

przez opieki rodziców – jest dyrektorem organizacji Wiosce Dziecięcej SOS w Borowlanach nieopodal Mińska.

Podczas dyskusji i wymiany poglądów uczestnicy spotkania wyrazili gotowość wspólnego działania w ramach społecznie użytecznych projektów. Postanowiono zorganizować wokół Wioski Dziecięcej w Borowlanach grupę wsparcia, która by prowadziła różnego rodzaju zajęcia, spotkania z ciekawymi ludźmi, pomagała przy nauczaniu języków

Uczestnicy „Spotkanie Trzech Pokoleń” w Charkowie. Lipiec 2018. Zdjęcie z archiwum Programu.

obcych, realizowała projekty związane z edukacją ekologiczną etc.

Pierwsza taka inicjatywa została już zrealizowana! Wkrótce po spotkaniu Viktoria Borisevich, absolwentka STP dla studentów z 2015 roku, która w ramach swojej działalności zawodowej

współpracuje z włoskimi rodzinami, które także adaptowały dzieci, zorganizowała spotkanie, podczas którego dzieci i opiekunowie z Wioski Dziecięcej nauczyli się gotować włoskie potrawy, piec ciasto, a także śpiewać piosenki w języku włoskim.

Cieszą nas bardzo takie efekty mińskiego spotkania! Właśnie taki jest też cel działań Fundacji Liderzy Przemian – synergia programów: Kirklanda i STP, która przynosi dużo dobrych pomysłów, energii i satysfakcji zarówno realizatorom, jak i uczestnikom obydwu programów. ■

Uczestnicy wspólnego spotkania absolwentów STP i Programu Kirklanda. Róg plakatu trzyma Kirklandysta Vital Karatysh, dyrektor Wioski Dziecięcej SOS w Borowlanach, obok niego stoi Aleksandra Prokopchuk, trzecia od lewej w pierwszym rzędzie Kirklandystka i jednocześnie absolwentka pierwszej edycji STP dla studentów - Tatiana Mikhalevich. Fotografia z archiwum Programu STP.

Podczas Zjazdu w Krakowie, 22 marca 2018, grupa krakowska zorganizowała grę miejską pt.: Foto-quest „Niewiadomy Kraków”. Prezentujemy efekty gry, która wprowadziła wszystkich we wspólny nastrój! ☺

STYPENDYŚCI KIRKLANDA 2017/2018

Foto: Barbara Budnik

Tetiana Chislova, Ukraina

MURAL DLA LUBLINA PROJEKT GRUPY LUBELSKIEJ

Kiedy pojawiła się propozycja wspólnego projektu miejskiego, my – jako grupa Stypendystów Kirklanda pochodzących z różnych krajów – poczuliśmy, że chcemy jakoś opowiedzieć Polakom o kulturze, historii i sytuacji politycznej naszych ojczyzn.

Na co dzień przebywaliśmy z osobami średniego pokolenia, zatem nasz projekt został skierowany do młodzieży. Pomyśleliśmy, że dobrym sposobem komunikacji z młodymi jest street-art, więc postanowiliśmy stworzyć mural. Dzięki współpracy z Ewelina Pyzik z Fundacji KReAdukcja skontaktowaliśmy się z aktywną młodzieżą z Młodzieżowych Rad Dzielnic Lublina, która chętnie zgodziła się pomóc nam w tworzeniu malunku.

Podczas spotkań opowiadaliśmy sobie wzajemnie o naszych ojczyznach, o ich tradycjach i metodą luźnych skojarzeń wymyśliliśmy, jak powinien wyglądać nasz mural. Skojarzenia wszyscy mieli różne, przez co w rezultacie postanowiliśmy, że na murale ma być piękna Słowianka w narodowych barwach naszych krajów. Warto zauważyć, że wspólnymi elementami, jakie łączą nasze kraje są zieleń drzew, słoneczniki oraz bocian.

Po demokratycznym głosowaniu nad sześcioma projektami, wygrał projekt Dmitrija Vitsko. Zaczęliśmy poszukiwania jak najlepszej ściany na mural. Dzięki uprzejmości Spółdzielni Mieszkaniowej Centrum uzyskaliśmy na dwa lata ścianę przy ulicy Glińskiej 4, nieopodal Politechniki Lubelskiej – tak więc mural jest widoczny także dla lubelskich studentów. W pierwszej połowie czerwca w pocie czoła pracowaliśmy nad malunkiem, by skończyć go na czas. Na szczęście pogoda nam dopisała i praca zakończyła się sukcesem. Wszyscy byliśmy pod wrażeniem naszych zdolności plastycznych.

W uroczystym odsłonięciu muralu, które odbyło się 15 czerwca, oprócz jego twórców wzięli udział także Koordynator Regionalny Programu Kirklanda Artur Wysocki oraz Prezeska Fundacji KReAdukcja Sylwia Ciołek. Jak przystało na tego typu wydarzenia, mural opiliśmy szampanem, oczywiście bezalkoholowym.

Mamy nadzieję, że nasz mural będzie sprawiał radość mieszkańcom i gościom Lublina! ■

Olena Hrybiuk, Ukraina

SZKOŁA LIDERÓW PT. „NAUKOWA KOMUNIKACJA W ŚRODOWISKU AKADEMICKIM: SEKRETY PISANIA PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH” PROJEKT ZREALIZOWANY W POZNANIU

Obecnie w krajach o wysokim poziomie edukacji oczekuje się od naukowców wysokich kwalifikacji i kompetencji związanych z rozwijaniem własnych zainteresowań, wewnętrznej motywacji i entuzjazmu do uczenia się oraz potrzeby osobistego rozwoju. Najważniejszym warunkiem wstępnym, o którym naukowiec nie może zapominać, jest poszanowanie godności i wspieranie podmiotowej integralności człowieka, wrażliwość na jego wyjątkowość i potrzeba rozwijania potencjału, zachęcanie do przekraczania granic swojej wiedzy i swoich możliwości. Jest to również istotne, jak kompetencje badawcze, diagnostyczne, krytyczne myślenie, refleksyjność wobec własnej pracy, umiejętność pracy zespołowej, zdolność do komunikowania się, itp. Pożądane jest, aby naukowiec nabył umiejętności niezbędne do bycia inicjatorem, przewodnikiem, partnerem oraz by promował intelektualną wolność i współpracę w klimacie otwartości.

Projekt Szkoła Liderów zatytułowany „Naukowa komunikacja w środowisku akademickim: sekrety pisania prac naukowo-badawczych” przygotowany i wdrożony został przez ubiegłorocznych stypendystów w partnerstwie z Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Był realizowany na terenie UAM w maju 2018 roku.

*Uczestnicy warsztatów organizowanych w ramach projektu.
Oba zdjęcia nadesłane przez autorkę.*

Założone cele projektu:

1. Doskonalenie procesów komunikacji naukowej oraz popularyzacji wyników działalności naukowo-badawczej młodych naukowców na poziomach krajowych oraz na szczeblu międzynarodowym;

2. Stworzenie platformy edukacyjnej dla fachowej, twórczej, społecznej samorealizacji młodych naukowców, stymulacji działalności naukowej, w tym badawczej z elementami projektowania, podwyższenia poziomu kompetencji i zachęcenia do rozwoju umiejętności

ści w zakresie niezwykle potrzebnej komunikacji naukowej.

W ramach Szkoły Liderów za ważne uznano kształtowanie nawyku naukowej komunikacji – wymiany myśli wśród naukowców. Autentycznej wymianie myśli naukowej sprzyja zabezpieczenie

trwałości naukowo-organizacyjnej jednostki naukowej. Jasny i stabilny sposób działania takiej jednostki pozwala młodym ludziom nauki odważnie patrzeć w przyszłość, planować i podejmować najlepsze z osobistego punktu widzenia oraz punktu widzenia rozwoju nauki decyzje. Odpowiedzialność jednostki naukowej w sferze jej trwałości, stabilności może stać się najważniejszym czynnikiem sukcesu. Dlatego ważne jest, aby zaangażować się w proces tworzenia zrównoważonego rozwoju na wszystkich poziomach organizacji prac badawczych, wykorzystując nowoczesne narzędzia do promowania rozwoju i analizy badań.

W ramach proponowanego szkolenia uczestnicy Szkoły Liderów zdobywali wiedzę, umiejętności i doświadczenie

w następujących zakresach: elementy koncepcyjne badania; prowadzenie i prezentowanie badań; struktura i projekt pracy badawczej; nowoczesne narzędzia promowania rozwoju i analizy badań; rekomendacje metodyczne i sekrety pisania artykułów naukowych związanych z osobistym doświadczeniem naukowców. Uczestnikami projektu byli magistranci i doktoranci Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Autorka publikacji wręcza ją Ambasadorowi Jerzemu Koźmińskiemu, Prezesowi PAFW oraz Jackowi Kluczkowskiemu, byłemu Ambasadorowi RP na Ukrainie i w Kazachstanie, podczas uroczystości zakończenia Programu i wręczania dyplomów.

Foto: Barbara Budnik.

W ramach projektu jego uczestnicy wzięli udział w zajęciach grupowych oraz indywidualnych z Oleną Hrybiuk, (Poznań); Oleną Shelest, (Poznań); Ksenią Frąszczak, (Poznań); Bohdaną Korop, (Warszawa).

Aktywne ćwiczenia szkoleniowe zostały opracowane w taki sposób, aby były zaskakujące, dynamiczne i pełne dramaturgii. Dzięki temu szkolenie miało pozostać w pamięci jego uczestników, gwarantując osiągnięcie celów

szkoleniowych i uzyskanie trwałych efektów. Cieszyły się one wśród uczestników Szkoły Liderów bardzo dużym zainteresowaniem. Wszyscy chętnie i z zaangażowaniem w nich uczestniczyli, chcieli się jak najwięcej nauczyć. Sposób i metody pracy prowadzących również spodobały się uczestnikom.

Myślę, że projekt spełnił swoje cele. Niewątpliwie ćwiczenia pomogły młodzieży biorącej w nich udział wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną w praktyce. Obserwując uczestników – młodych naukowców, mogę stwierdzić, że zajęcia w wielu przypadkach poprawiły ich samoocенę, pozwoliły uwierzyć we własne siły i możliwości. Zajęcia zaowocują poprawą efektów naukowych uczestników szkolenia. Taka forma współpracy przynosi wymierne korzyści każdej ze stron.

**Научная коммуникация в академической среде:
секреты написания научно-исследовательских работ**

W trakcie uroczystego zakończenia uczestnicy otrzymali certyfikaty. Wspólna praca, zabawa i poczęstunek zbliżyły do siebie słuchaczy oraz prowadzących zajęcia. Wielu uczestników deklарowało, że zajęcia odświeżyły w nich ducha nauki. Wspólna praca, zabawa i biesiada zbliżyły do siebie słuchaczy oraz prowadzących zajęcia.

W ramach projektu ukazała się publikacja zatytułowana „Naukowa

komunikacja w środowisku akademickim: sekrety pisania prac naukowo-badawczych”. Przeznaczona jest dla młodych naukowców pragnących rozwijać swoje wiedzę i umiejętności. Zawarte w niej wskazówki i propozycje umożliwiają zorganizowanie, prowadzenie ciekawych i efektywnych zajęć oraz przekazanie kolejnym osobom wiedzy i doświadczenia w wymienionych zakresach. Zamieszczone w tym zbiorze propozycje stanowią cenną podpowiedź i źródło inspiracji do samodzielnego projektowania i udoskonalenia aktywnych szkoleń opartych na metodzie uczenia się przez doświadczanie. ■

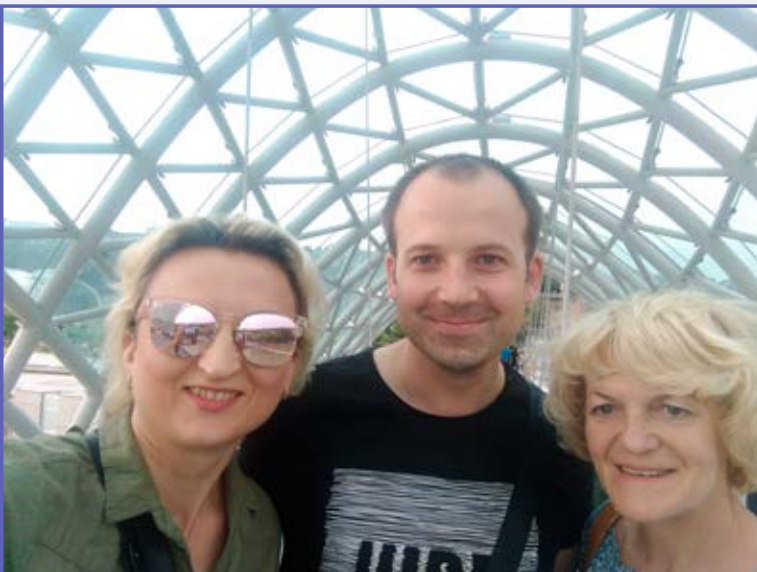
Научная коммуникация в академической среде: секреты написания научно-исследовательских работ

Naukowa komunikacja w akademickim środowisku: sekrety napisania prac naukowo-badawczych

Содержание

Благодарности	3
SciComm в эпоху постправды.....	4
Как научному знанию выжить в недоверчивом обществе?.....	10
Научная журналистика завтра и послезавтра.....	17
Наукометрический подход к научной сенсации.....	21
О целительной силе доказательств.....	25
Для начинающих научных журналистов.....	29
Что представляют собой презентации?.....	34
Практические рекомендации по написанию научных публикаций.....	60
Коммуникационные практики научных и образовательных организаций... ..	71

WSPÓŁPRACA TRZECH POKOLEŃ WIADOMOŚCI Z KLUBU GRUZIŃSKICH ABSOLWENTÓW PROGRAMU KIRKLANDA

Volodymyr Abramiuk, Gruzja

Stypendysta rocznika 2011/2012

Na jednym ze spotkań Klubu Kirklanda w Tbilisi z przedstawicielami komisji kwalifikacyjnej Programu opowiedzieliśmy, że działalność Klubu wykracza poza granice Gruzji, że zaczynamy pracować nad wdrażaniem wspólnych pomysłów i działań z Kirklandystami z różnych krajów i pokoleń. Tutaj chcemy podzielić się kolejnymi osiągnięciami Klubu Kirklanda w Gruzji.

W jednym z ostatnich Biuletynów opisywałem różne obszary i projekty, którymi staramy się zajmować. Ważnym obszarem dla nas jest współpraca absolwentów pracujących na rzecz rozwoju samorządów lokalnych na Ukrainie i w Gruzji. Kiloro z nich we wrześniu 2017 roku wzięło udział w XXVII Forum Ekonomicznym w Krynicy. Wśród nich byli Volodymyr Abramiuk (rocznik 2011-2012) i Liliia Atnazheva (rocznik 2014-2015), którzy

*Liliia Atnazheva, Elżbieta Wysocka, Prezes Stowarzyszenia Rozwoju Solca Kujawskiego i Aleksander Rusetsky podczas spotkania z przedstawicielami Rady miejskiej w Lagodekhi w Gruzji.
Wszystkie zdjęcia nadesłane przez Lilię Atnazhevą.*

potem wspólnie z Alexandrem Rusetskim (rocznik 2005-2006) zainicjowali projekt współpracy na rzecz wspólnej przyszłości i rozwoju samorządu lokalnego na Ukrainie i Gruzji, wykorzystując doświadczenia Polski. Śmiało możemy powiedzieć, że pierwsze kroki udało się zrobić, a mianowicie zorganizowaliśmy wizytę zapoznawczą w ramach programu „Przemiany w Regionie RITA”. Bardziej szczegółowo o wizycie można przeczytać poniżej.

Jesteśmy przekonani, że to dobry początek i będziemy nadal rozwijać współpracę pomiędzy Kirklandystami w różnych dziedzinach oraz wspierać ich działalność. Mamy nadzieję, że wkrótce uda nam się również zrealizować dyskusję panelową z udziałem Kirklandystów na jednej z międzynarodowych platform dyskusyjnych. Zapraszamy wszystkich do przyłączenia do Klubu Kirklanda: <https://www.facebook.com/groups/2251114981779394/>.

Liliia Atnazheva, Ukraina Stypendystka rocznika 2014/2015

„O Gruzji nie można pisać w oficjalnym stylu, o niej trzeba pisać odczuciami”...

To była nasza pierwsza wizyta w tym kraju – moja i mojej koleżanki ze Stowarzyszenia Rozwoju Solca Kujawskiego (województwo kujawsko-pomorskie, Polska).

Czytelnik na pewno zechce tu zapytać: a dlaczego właśnie Solec Kujawski? Dlatego, że jest miasto partnerskie mojego miasta, Basztanki (obwód nikolajewski, Ukraina). Razem z Prezesem Stowarzyszenia Rozwoju Solca Kujawskiego, panią Elżbietą Wysocką, współpracujemy już bardzo długo. Przy współudziale ekspertów ze Stowarzyszenia był opracowany na przykład Strategiczny plan rozwoju dla rady miejskiej Basztanki, a obecnie pracujemy wspólnie nad opracowaniem Strategicznego planu rozwoju miejskiej rady miejscowości Czortkiw w obwodzie tarnopolskim Ukrainy.

Podczas rozmów z Volodymyrem Abramiukiem i Aleksandrem Rusetskim powstał pomysł, żeby wykorzystać w Gruzji wypracowane przez nas doświadczenia dotyczące strategicznych planów rozwoju i zarządzania miastem i w ten sposób wesprzeć rozwój miasta Lagodekhi (region Kachetia). Nasza organizacja partnerska, Stowarzyszenie Rozwoju Solca Kujawskiego, złożyła wniosek do Programu RITA na otrzymanie grantu wyjazdowego, dzięki któremu mogliśmy się spotkać ze wszystkimi zainteresowanymi stronami i porozumieć się co do o możliwej współpracy.

Program wizyty był bardzo nasyceny. Wzięliśmy udział w okrągłym stole zatytułowanym „Strategiczny

Od lewej stoją: Elżbieta Wysocka, Aleksander Rusetski oraz Liliia Atnazheva przy wjeździe do miasta Lagodekhi w Gruzji. Zdjęcie nadesłane przez Lilię Atnazhevą.

plan rozwoju miast Gruzji: jak wygląda sytuacja dziś i co możemy zrobić”? W wydarzeniu udział wzięli również przedstawiciele Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju Regionalnego Gruzji, Centrum Konsultacji i Szkoleń, organizacji Care International, prezydenta Legal Aid Georgia (LAG), a także kierownik grupy roboczej ds. stworzenia strategii młodzieżowej oraz dyrektor wykonawczy Centrum rozwoju systemów zarządzania.

Zwiedzając Twierdzę Udżarską, zapoznaliśmy się z historią rozwoju miast Gruzji i wagą czynników historycznych w procesie opracowywania strategii rozwoju gruzińskich miast.

W samym Lagodechi odbyliśmy też wiele spotkań: z aktywnymi mieszkańcami, z osobami działającymi

jako Local Action Group, z miejscowymi władzami: z merem miasta Lagodekhi, panem Dżondo Mdiwniszwili i z Kakha Dżamburia, szefem miejskiej administracji oraz członkami rady miasta.

Po powrocie z Lagodekhi do Tbilisi spotkaliśmy się również z deputowanym do parlamentu Gruzji z obwodu Lagodekhi panem G. Maczaraszwili w celu omówienia możliwego wsparcia ze strony parlamentu pracy nad strategią rozwoju Lagodekhi.

Wizyta była dla nas bardzo istotna. Jeśli zatem planujecie złożyć wnioski do konkursu grantów Programu RITA, pamiętajcie o możliwości otrzymania wcześniej grantu wyjazdowego. To pomoże Wam lepiej zrozumieć specyfikę kraju i na miejscu spotkać się z przedstawi-

cielami instytucji potencjalnie zainteresowanych współpracą.

Kiedy z koleżanką byłyśmy jeszcze na lotnisku, podłączyłam się do Wi-Fi. „Tbilisi loves you” – pojawiło się od razu na moim telefonie. A więc tak Tbilisi wita każdego gościa, który przylatuje do Gruzji, a także żegna swoich obywateli podróżujących do innych krajów... prosto i swobodnie.

Elżbieta Wysocka, Polska **Stowarzyszenie Rozwoju Solca Kujawskiego**

Celem wizyty, którą odbyłam wraz z koleżanką z Ukrainy – Lilią Atnazhewą było poznanie partnerów oraz

Spotkanie w Tbilisi....

...oraz w Lagodekhi.

uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, a także zasad funkcjonowania organów władzy przed podjęciem współpracy pomiędzy Polską, Ukrainą i Gruzją.

Podczas wizyty odbyło się kilkanaście spotkań z przedstawicielami reprezentującymi różne sfery społeczno-gospodarcze. Bardzo ciekawą propozycją Aleksandra Rusetskyego było spotkanie z historykiem. Gospodarz uznał, że aby zrozumieć Gruzję, należy poznać jej historię – wysłuchaliśmy zatem opowieści i poznaliśmy wiele faktów dotyczących całej gruzińskiej historii: począwszy od II tysiąclecia p.n.e., przez okres cesarstwa rzymskiego, do którego należały tereny Gruzji, aż do upadku imperium rosyjskiego, kiedy to w 1918 r. ogłoszono powstanie Demokratycznej Republiki Gruzji.

Wyjazd był niezwykle intensywny i pracowity. Wielość i różnorodność spotkań umożliwiła poznanie się partnerów na wielu płaszczyznach tematycznych, co mam nadzieję, będzie dobrym początkiem dalszej współpracy.

Przygotowując się do wyjazdu do Gruzji, natknęłam się na pewną legendę, która moim zdaniem świetnie wpisuje się również w dzisiejszą rzeczywistość...

GRUZJA – ziemia Pana Boga. Legenda głosi, że na początku stworzenia świata Pan Bóg rozdzielał narodom połacie ziemi. Kiedy większość czekających w kolejce przepychała się i kłóciła o najlepsze miejsca na globie, Gruzini, znudzeni czekaniem, rozłożyli pod drzewem kosze z pożywieniem, winem i rozpoczęli biesiadę. Weseląc się śpiewem i tańcami, nie zauwa-

żyli, jak nadszedł zmierzch. Strudzony pracą Pan Bóg udawał się na spoczynek, kiedy zauważył rozbawiony naród, który dopiero wówczas zaczął dopominać się o kawałek ziemi. I gdy Pan Bóg nie chciał im nic już dać, wówczas powiedzieli, że musieli podjąć swych gości i nie mogą wstać od stołu, aż nie wzniosą toastu za Trójcę Przenajświętszą i Bogarodzicę Maryję Pannę. Zwrócił się wówczas do nich Pan Bóg, mówiąc: „Kiedy wszyscy walczyli o ziemię dla siebie, wy się wesiliście, biesiadując i ciesząc się tym, co macie. Rozdałem jednak już tereny, które miałem. Zachowałem jednak pewien mały skrawek, który jest tak piękny, że chciałem go zatrzymać dla siebie. Ale spodobał się mi i podaruję go wam”. ■

Wspólne zdjęcie z uczestnikami spotkania w Lagodekhi.

Elżbieta Wysocka i Volodymyr Abramiuk podczas zwiedzania okolicy Lagodekhi.

PROGRAM STYPENDIALNY IM. LANE'A KIRKLANDA

Program wspiera liderów i specjalistów z Europy Wschodniej, Kaukazu i Azji Centralnej, przyznając im stypendia na roczne studia uzupełniające w Polsce.

Program działa od 2000 roku. Dzięki niemu prawie 750 osób rozwinęło swoje umiejętności zawodowe, co umożliwiło im np. wprowadzenie norm ISO w Urzędzie Miejskim w Berdiańsku, ożywić lokalne muzeum w Zasławiu czy stworzyć kliniki prawne na białoruskich uniwersytetach.

Program skierowany jest do absolwentów wyższych uczelni mających co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego. Młodym ludziom, chcącym aktywnie uczestniczyć w rozwoju demokracji, gospodarki i społeczeństwa obywatelskiego w swoich krajach i w Regionie, Program oferuje studia w dziedzinach: ekonomia i zarządzanie, administracja / zarządzanie (biznes, NGO, kultura, ochrona środowiska, służba zdrowia), administracja publiczna (rządowa i samorządowa), prawo, nauki społeczne (socjologia, psychologia społeczna), nauki polityczne i stosunki międzynarodowe, polityka rozwojowa i pomoc humanitarna. Uzupełnieniem studiów jest co najmniej dwutygodniowy staż w polskich instytucjach.

Fundatorem Programu Kirklanda jest Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, a jego administratorem Fundacja Liderzy Przemian. Więcej informacji o Programie można uzyskać na stronie: www.kirkland.edu.pl

Od września 2016 r. uruchomiona została nowa, pilotażowa ścieżka w ramach Programu Kirklanda o nazwie **Kirkland Research Program**. Oferuje ona krótkoterminowe staże badawczo-naukowe dla osób mających już ugruntowaną pozycję naukową. W ramach jednosemestralnych studiów obowiązuje stypendystów indywidualna praca naukowa pod kierunkiem opiekuna naukowego, której efektem ma być przygotowanie artykułu naukowego.

Biuletyn Programu Stypendialnego im. Lane'a Kirklanda

nr 33 (2), październik 2018

Redakcja:

Urszula Sobiecka – Dyrektor Programu Kirklanda

Anna Więcek – Koordynator Programowy

Joanna Stanisławska – Koordynator ds. Projektów Poststypendialnych

Anna Jakowska – Koordynator ds. Promocji i Projektów Poststypendialnych, sekretarz redakcji Biuletynu

Agata Wierzbowska-Miazga – Prezes Fundacji Liderzy Przemian

Agnieszka Mazur – Kierownik Programowy

Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności

Katarzyna Świątkiewicz – Kierownik Programowy

Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności

www.pafw.pl

Marek Nowicki – projekt graficzny i skład

Kontakt:

Program Stypendialny im. Lane'a Kirklanda

Fundacja Liderzy Przemian

Al. Jerozolimskie 133/56

02-304 Warszawa

Serwis internetowy dla stypendystów i absolwentów Programu:

www.kirkland.edu.pl

Intencją Biuletynu jest przedstawianie różnorodnych poglądów stypendystów oraz publikowanie bieżących informacji o przebiegu Programu, a także wiadomości z życia absolwentów.

Wydawca: Fundacja Liderzy Przemian w ramach Programu Stypendialnego im. Lane'a Kirklanda.

ISSN 1731-2094

